

EXPUNERE DE MOTIVE

Strategia pentru dezvoltarea sectorului agroalimentar pe termen mediu și lung „Orizont 2020 - 2030” elaborată la nivelul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale în 2015 evidențiază ca principală direcție de acțiune este „Creșterea competitivității sectorului agroalimentar”, căreia i se subsumează obiectivul strategic „Creșterea gradului de acoperire a consumului de alimente din producția internă și redobândirea statutului de exportator agroalimentar net, în concordanță cu potențialul de producție sectorial și ca răspuns la cererea crescândă de alimente la nivel mondial”.

Una dintre problemele care grevează asupra îndeplinirii acestui obiectiv este reducerea diversității genetice și amenințarea cu dispariția a unor rase de animale și varietăți de plante.

În sectorul vegetal identificarea de noi resurse genetice agricole, horticole și silvice, conservarea acestora, dar și a stocurilor de resurse genetice vegetale existente deja la nivel național constituie o garanție că agricultura românească va putea răspunde provocărilor viitoare privind reducerea consumurilor de combustibili fosili pe seama creșterii consumului de biocombustibili, de reducere a emisiilor de dioxid de carbon prin bio-sechestrare, a reducerii emisiilor de gaze de seră prin fixarea unora dintre acestea la nivelul covorului vegetal.

Tratatul internațional privind Resursele Genetice Vegetale pentru Alimentație și Agricultură (2004) și Strategia Globală pentru Conservarea Plantelor (2011 - 2020) adoptată de Convenția pentru Diversitate Biologică în anul 2002 subliniază necesitatea conservării eficiente a resurselor genetice vegetale pentru alimentație și agricultură ca mijloc de contracarare a ratei actuale de pierdere a biodiversității, determinată de agricultura industrializată.

În SUA, în ultimii 100 de ani, din 7.098 soiuri de mere au dispărut 6.121, reprezentând 86%. În mod similar, la pere, din cele 2.683 soiuri au dispărut 88%. De asemenea, în 80 de ani diversitatea soiurilor de legume s-a redus cu 97% (se pare că au dispărut 95% din soiurile de varză și 81% din soiurile de roșii).

Un alt factor distructiv al diversității genetice îl constituie încălzirea globală. Nu există o evaluare clară a impactului schimbărilor climatice asupra varietăților genetice, dar amenințarea potențială se poate deduce din cercetările care prezic că până în 2080 vor dispărea 27 - 42% din numărul speciilor vegetale sălbatice.

România, deși deține cea mai mare varietate de plante regionale și tradiționale din Europa, a acționat/acționează prea puțin pentru protecția biodiversității.

Prin Hotărârea Guvernului nr. 371/1990 a fost înființată Banca de Resurse Genetice Vegetale Suceava, având ca obiect de activitate colectarea, evaluarea și conservarea resurselor genetice vegetale. Aceasta a rămas până în prezent singura structură specializată din țară cu preocupări în domeniul prezervării patrimoniului genetic, fără ca acestea să capete însă, un caracter sistematic și reprezentativ la nivel național, în baza unei strategii clare elaborate la nivelul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale. De altfel, importanța scăzută

acordată activității de colectare și păstrare a materialului genetic vegetal a fost evidențiată de comasarea băncii de gene de la Suceava, prin HG nr. 1433/2009, cu Laboratorul Central pentru Calitatea Semințelor și a Materialului Săditor București. În prezent, în baza Hotărârii Guvernului nr. 112/2018, instituția și-a schimbat denumirea în Banca de Resurse Genetice Vegetale "Mihai Cristea" Suceava și a devenit instituție de drept public organizată ca instituție publică cu personalitate juridică în subordinea Academiei de Științe Agricole și Silvicultură „Gheorghe Ionescu-Șișești”. Cu toate acestea, banca respectivă nu a căpătat atribute de reprezentativitate la nivel național în domeniu și nu este parte a unui sistem național de protecție a patrimoniului genetic patronat de către Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale. Prin Hotărârea Guvernului nr. 112/2018 se specifică faptul că "banca are ca obiect principal activitatea de explorare, inventariere, colectare, cercetare și conservare a resurselor fitogenetice" (art. 3, alin. 1).

Având în vedere necesitatea dezvoltării capacităților existente privind prezervarea și utilizarea fondului genetic vegetal (3 celule x 15,9 m² în colecția de bază, cu 4.560 probe și 4 camere x 23,5 m² în colecția activă, cu 17.800 probe), precum și necesitatea derulării unor activități sistematice în domeniu, propunem înființarea unor noi bănci de resurse vegetale, specializate pe domenii agricole, în subordinea MADR, care să asigure:

- Crearea inventarelor naționale ale rudelor sălbatice ale plantelor de cultură și populațiilor locale;
- Implementarea unor noi tehnici ex situ și in situ/ on farm de conservare sistematică, pe baze științifice a resurselor vegetale;
- Monitorizarea diversității conservate, prin folosirea indicatorilor biologiei populaționale;
- Realizarea legăturii mai bune între conservare și utilizare.

Un prim pas în acest sens este crearea Băncii de Resurse Genetice Vegetale în domeniile legumicultură, floricultură și plante aromatice. Prioritatea înființării unei astfel de bănci este dată de faptul că aceste domenii prezintă un număr mare de specii (de ordinul sutelor), la care se adaugă un număr mare de creații biologice pentru fiecare specie, fapt care determină necesitatea studierii unui număr foarte mare de creații genetice (de ordinul milioanei). În afară de numărul ridicat al acestora, prioritatea este determinată de faptul că majoritatea sunt specii anuale, iar sămânța acestora are durată scurtă de păstrare.

Localizarea acestei bănci la Buzău are în vedere tradiția existentă la SCDL Buzău în cercetarea legumicolă și colecția de germoplasmă cu peste 10.000 de genotipuri existentă la nivelul stațiunii (cea mai mare din România), depozitată în prezent în condiții impropii.

Este absolut necesar ca resursele genetice existente, dar și cele care se pot identifica, aclimatiza sau adapta condițiilor agro-eco-climatice prezente și viitoare să fie tratate ca patrimoniu național și să fie protejate corespunzător, prin bănci de gene specializate, menținerea unei diversități genetice cât mai bogate constituind o premisă a asigurării securității alimentare a României pe termen lung.

Banca de Resurse Genetice Vegetale Buzău va avea rolul de a conserva patrimoniul genetic autohton din domeniile de interes pe termen mediu și lung și

de a-l proteja intelectual și juridic prin amprentare genetică, metodă neutilizată în prezent la nivel național.

Utilizarea acestei metode pentru certificarea materialului genetic și construcția băncii de gene în conformitate cu cerințele europene actuale creează premisele acreditării internaționale a acesteia la nivel A sau A+ și includerii sale în rețeaua băncilor de gene recunoscute la nivel mondial.

Totodată, crearea Băncii de Resurse Genetice Buzău va duce la apariția unei alternative la colecțiile Băncii de Resurse Genetice Suceava și la o mai bună securizare a patrimoniului genetic național.

Față de cele prezentate, am elaborat propunerea legislativă anexată, pe care o supunem spre adoptare, în procedură de urgență, Parlamentului.

INIȚIATORI,

Deputat PSD – Dănuț PĂLE

Deputat PSD – Ion Marcel CIOLACU

Deputat PSD – Viorela-Ionela DOBRICĂ

Senator PSD – Liliana SBÎRNEA

Deputat PSD – Sorin LAZĂR

Deputat PSD – Nicolaie-Valentin-Sebastian RADU

Senator PSD – Lucian ROMAȘCANU

Deputat PSD – Neculai IFTIMIE

Deputat PSD – DANIEL SUCIU

DEPUTAT PSD – GOREZ CHIRSIU

Coinițiatori ai propunerii legislative:

PARLAMENTARI			
Nr. crt.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
1	Alexandru STĂNESCU	PSD	
2	Dan CIOCAN	PSD	
3	IOAN DÎRZU	PSD	
4	Rodica-Tudorița BOBOC	PSD	
5	Iuliu-Emanuel HAVRICI	PSD	
6	Nicu NIȚĂ	PSD	
7	Constantin-Ciprian ȘERBAN	PSD	
8	Ioan TEREĂ	PSD	
9	Ioan Sorin ROMAN	PSD	
10	Marian-Sorinel VRĂJITORU	PSD	
11	Ionel-Marius IANCU	PSD	
12	Ică Florică CALOTĂ	ALDE	
13	Florin-Toma PETCU	ALDE	
14	Ștefan Călin	PSD	
15	ROȘANU DANIELA	PSD	
16	PĂBU ANIȘDARA	PSD	
17	COLOS VASILE	PSD	
18	Goga Octavian	PSD	
19	CĂCIULEA AUREL	PSD	
20	Bontea Vlad.	PSD	
21	URSU RĂZVAN, ION	PSD	
22	NICOLAE ANDREI	PSD	
23	POP ANDREI	PSD	
24	Colanț Mariana	PSD	
25	BURDI MARIUS CONSTANTIN	PSD	
26	Gamilă Camelia	PSD	

Coinițatori ai propunerii legislative:

PARLAMENTARI			
Nr. crt.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Șemnătură
27	Vasile Citea	PSD	
28	AXINTE VASILE	PSA	
29	Matei Călin	PSD	
30	Leontiu Șipos	PSD	
31	VIȘAN GEORGE	PSD	
32	METROȘ EMILIA	PRO ROMÂNIA	
33	MIRCEA FURCUNȚ	PSD	
34	TEIȘ ALINA	PSD	
35	TILVĂR ANGEL	P.S.D	
36	Bălcăescu Bogdan	PSD	
37	Bogdan Ștefan	PSD	
38	Leontiu Marius Ionel	PSD	
39	PETREȘ GABRIEL	PSD	
40	OTĂVIA MIHAELA	P.S.D	
41	STANCU FLORINEL	PSD	
42	Pătrușcă Alexandra	PSD	
43	VIȘNĂ MIHAELA	P.S.D.	
44	PĂTRĂȘCA GABRIELA	DEPUTAT NEAFILIAT	
45	ȚINU CRISTINA ELENA	PSD	
46	Ștefănescu Călin	PSD	
47	MIHAELA ROXANA	PSD	
48	CHIRIAC VIOREL	P.S.D	
49	GAURICĂ BIANCA	PSD	
50	Simion Dan	PMP	
51	Todor Adrian	P.S.D	
52	Țurcu Flavian	PSD	

Coinițiatori ai propunerii legislative:

[illegible]